

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT

Către Acționarii,
TURISM, HOTELURI, RESTAURANTE MAREA NEAGRĂ S.A. MANGALIA

Raport cu privire la auditul situațiilor financiare

Opinia cu rezerve

1. Am auditat situațiile financiare anuale consolidate atașate ale Grupului Turism, Hoteluri, Resturante Marea Neagră SA Mangalia („Societatea”), cu sediul social în Mangalia, Strada Lavrion, nr. 29, identificată prin codul unic de înregistrare fiscală RO2980547 și subsidiarei sale („Grupul”), care cuprind situația consolidată a poziției financiare la data de 31 decembrie 2017, situația consolidată a profitului sau a pierderii și a altor elemente ale rezultatului global, situația consolidată a fluxurilor de numerar, situația consolidată a modificării capitalurilor proprii pentru exercițiul financiar încheiat la această dată, precum și un sumar al politicilor contabile semnificative și notele explicative.

2. Situațiile financiare consolidate la 31 decembrie 2017 se identifică astfel:

- Venituri :	39.146.598 lei
- Profitul net al exercițiului financiar:	1.616.037 lei
- Total active:	256.380.515 lei

3. În opinia noastră, cu excepția unor ajustări care ar fi putut fi determinate ca fiind necesare ca urmare a efectelor posibile descrise la punctele 3 și 4 din paragraful *Baza pentru opinia cu rezerve*, situațiile financiare anuale consolidate anexate ale Grupului oferă o imagine fidelă a poziției financiare la data de 31 decembrie 2017, precum și a performanței financiare și a fluxurilor de trezorerie ale Grupului pentru exercițiul financiar încheiat la această dată, în conformitate cu prevederile Legii contabilității nr. 82/1991, legea contabilității, republicată, cu modificările și completările ulterioare și Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 881/2012 privind aplicarea de către societățile comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară și ale Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 2844/2016 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară cu modificări și completări ulterioare.

Baza pentru opinia cu rezerve

4. Pe baza testelor de audit privind acuratețea și exhaustivitatea estimărilor Grupului legate de provizioanele constituite la data de 31 decembrie 2017, am identificat necesitatea recunoașterii unor provizioane suplimentare pentru litigii în sumă de 434.252 lei și a unor provizioane pentru concedii de odihnă neefectuate de 175.151 lei, respectiv a unui total de 609.403 lei care să afecteze rezultatul exercițiului 2017, conform *IAS 37 Provizioane, datorii contingente și active contingente* care solicită că un provizion trebuie recunoscut în contabilitate atunci și numai atunci când: (i) o entitate are o obligație curentă generată de un eveniment anterior; (ii) este probabil ca o ieșire de resurse care să afecteze beneficiile economice să fie necesară pentru a onora obligația respectivă; (iii) poate fi realizată o estimare credibilă a valorii obligației.

5. La 31 decembrie 2017, Grupul nu a cuantificat și prezentat deprecierea activelor imobilizate financiare reprezentate de titlurile de participare deținute la Societatea Transilvania Hotels & Travel SA București (în insolvență), precum și creanțe comerciale deținute față de această societate pentru suma estimată de noi la 394.693 lei, așa cum solicită Standardele Internaționale de Raportare Financiară ca un activ să fie depreciat atunci când se constată indicii de depreciere. În opinia noastră aceste tratamente nu sunt în conformitate cu cerințele Standardelor Internaționale de Raportare Financiară care prevede ca imobilizările de natura activelor financiare evaluate la cost amortizabil, respectiv creanțele să fie prezentate în bilanț la valoarea de intrare mai puțin ajustările cumulate pentru pierderile de valoare. Valoarea estimată, cu care ar fi trebuit afectat rezultatul exercițiului, în sensul diminuării valorii activelor imobilizate este de 2.432.010 lei și diminuării creanțelor comerciale – de 394.693 lei, respectiv un total de 2.826.703 lei.

6. Am efectuat auditul nostru în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit („ISA”), Regulamentul UE nr. 537 al Parlamentului și al Consiliului European (în cele ce urmează „Regulamentul”) și Legea nr. 162/2017 („Legea”). Responsabilitățile noastre în baza acestor standarde sunt descrise detaliat în secțiunea „*Responsabilitățile auditorului într-un audit al situațiilor financiare consolidate*” din raportul nostru. Suntem independenți față de Grup, conform Codului Etic al Profesioniștilor Contabili emis de Consiliul pentru Standardele Internaționale de Etică pentru Contabili (codul IESBA), conform cerințelor etice care sunt relevante pentru auditul situațiilor financiare în România, inclusiv Regulamentul și Legea, și ne-am îndeplinit responsabilitățile etice conform acestor cerințe și conform Codului IESBA. Credem că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră.

Evidențierea unor aspecte

7. Fără a exprima și alte rezerve asupra situațiilor financiare consolidate întocmite de Grup pentru data de 31 decembrie 2017, apreciem ca necesar să fie evidențiată și existența unor litigii – așa cum este prezentat și la Nota 24 „Contingente” care pot antrena riscuri legate de proprietatea asupra activelor, paralel cu evidențierea unor pierderi din alte activități de exploatare, precum și litigiul cu Direcția Fiscală a Municipiului Mangalia și Direcția Fiscală a localității Eforie prin care există riscul evidențierii unor debite, majorări și penalități suplimentare peste nivelul recunoscut de către Grup la data de 31 decembrie 2017, în funcție de evoluția viitoare a litigiilor.

Aspecte cheie de audit

8. Aspectele cheie de audit sunt acele aspecte care, în baza raționamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanță pentru auditul situațiilor financiare din perioada curentă. Aceste aspecte au fost abordate în contextul auditului situațiilor financiare în ansamblu și în formarea opiniei noastre asupra acestora și nu oferim o opinie separată cu privire la aceste aspecte.

i) Recunoașterea veniturilor

La nivelul recunoașterii veniturilor există riscuri de denaturare semnificativă ca acestea să nu fie recunoscute de managementul Grupului conform Reglementărilor contabile aplicabile. Pot exista riscuri atât în ceea ce privește cuantumul veniturilor recunoscute, cât și momentul recunoașterii acestora cu posibile denaturări semnificative în legătură cu aplicarea principiului contabilității de angajamente.

Răspunsul nostru la aceste riscuri de denaturare semnificativă s-a concretizat în efectuarea unor proceduri de audit care au avut ca scop: analiza contractelor, a documentelor justificative, testarea modului de recunoaștere a veniturilor, obținerea probelor de audit suficiente și adecvate atât în legătură cu momentul recunoașterii veniturilor, dar și cu testarea aserțiunii de acuratețe.

ii) Evaluarea creanțelor

Conform cerințelor reglementărilor contabile aplicabile, managementul realizează aserțiuni cu privire la evaluarea creanțelor prezentate la data raportării prezentându-le la valoarea la care se așteaptă ca acestea să fie realizate.

Răspunsul nostru cu privire la riscurile de denaturare semnificativă referitoare la aserțiunile conducerii Grupului legate de evaluarea acestor creanțe la data de raportare, s-a materializat în proceduri de audit prin care am testat modul de recunoaștere a creanțelor incerte, precum și teste de estimare a ajustărilor pentru deprecierea creanțelor pentru acele creanțe a căror scadență a fost depășită cu mai mult de un an, respectiv creanțe în litigiu. Denaturările identificate în cadrul acestor teste ne-au condus, de altfel, la modificarea opiniei ca urmare a denaturărilor semnificative constatate.

iii) Evaluarea imobilizărilor corporale

Aserțiunile conducerii cu privire la evaluarea imobilizărilor corporale pot prezenta riscuri de denaturări semnificative care să se manifeste în sensul neaplicării prevederii reglementării contabile aplicabile de evaluare a imobilizărilor corporale conform *IAS 16 "Imobilizări corporale"*, la data de raportare.

Răspunsul nostru la aceste riscuri de denaturare semnificativă în ceea ce privește evaluarea imobilizărilor corporale au presupus teste prin care am observat natura cheltuielilor capitalizate în costul activelor modernizate în cursul exercițiului 2017. Am avut în vedere riscurile identificate la tratamentele contabile prezentate de Grup în exercițiile financiare precedente în legătură cu modernizările efectuate la imobilizările corporale existente la data raportării și am efectuat proceduri prin care am obținut o asigurare rezonabilă că nu există denaturări semnificative cu privire la aceste aserțiuni.

iv) *Continuitatea activității*

Conducerea entității este responsabilă pentru evaluarea și aprecierea premiselor de continuitate pentru întocmirea situațiilor financiare.

Răspunsul nostru a vizat înțelegerea riscurilor de denaturare semnificativă existente în legătură cu aserțiunile conducerii pe planul continuității activității și am analizat aspecte legate de evoluția Grupului, bugetul de venituri și cheltuieli aprobat pentru exercițiul financiar 2018, am examinat procesele-verbale și minutele Consiliului de Supraveghere, Directoratului și Adunărilor Generale ale Acționarilor, precum și ipotezele existente pentru sezonul turistic al exercițiului financiar 2018.

Toate acestea ne-au condus la aprecierea că:

- prezumția de continuitate a activității în întocmirea situațiilor financiare anuale, asumată de conducerea Grupului, este adecvată; și
- noi nu am identificat nicio incertitudine semnificativă care ar putea pune la îndoială capacitatea Grupului de a-și continua activitatea, într-un viitor previzibil.

Alte informații – Raportul Directoratului

9. Membrii Directoratului sunt responsabili pentru întocmirea și prezentarea altor informații. Acele alte informații cuprind Raportul Directoratului, dar nu cuprind situațiile financiare și raportul auditorului cu privire la acestea.

Opinia noastră cu privire la situațiile financiare nu acoperă și aceste alte informații și cu excepția cazului în care se menționează explicit în raportul nostru, nu exprimăm nici un fel de concluzie de asigurare cu privire la acestea.

În legătură cu auditul situațiilor financiare pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2017, responsabilitatea noastră este să citim acele alte informații și, în acest demers, să apreciem dacă acele alte informații sunt semnificativ inconsecvente cu situațiile financiare, sau cu acele cunoștințe pe care noi le-am obținut în timpul auditului, sau dacă ele par a fi denaturate semnificativ.

În ceea ce privește Raportul Directoratului, am citit și raportăm că acesta a fost întocmit, în toate aspectele semnificative, în conformitate cu cerințele OMFP nr. 2844/2016 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, capitolul III, punctele 15 – 20 și capitolul IV, punctele 26 – 28.

În baza exclusiv a activităților care trebuie desfășurate în cursul auditului situațiilor financiare, în opinia noastră:

- a. Informațiile prezentate în Raportul Directoratului pentru exercițiul financiar pentru care au fost întocmite situațiile financiare sunt în concordanță, în toate aspectele semnificative, cu situațiile financiare;

- b. raportul Directoratului a fost întocmit, în toate aspectele semnificative, în conformitate cu OMFP nr. 2844/2016 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, capitolul III, punctele 15 – 20 și capitolul IV, punctele 26 – 28.

În plus, în baza cunoștințelor și înțelegerii noastre cu privire la Grup și la mediul acesteia, dobândite în cursul auditului situațiilor financiare pentru exercițiul financiar încheiat la data de 31 decembrie 2017, ni se cere să raportăm dacă am identificat denaturări semnificative în Raportul Directoratului. Nu avem nimic de raportat cu privire la acest aspect.

Alte aspecte

10. Acest raport al auditorului independent este adresat exclusiv acționarilor Grupului. Auditul nostru a fost efectuat pentru a putea raporta acționarilor Grupului acele aspecte pe care trebuie să le raportăm într-un raport de audit financiar, și nu în alte scopuri. În măsura permisă de lege, nu acceptăm și nu ne asumăm responsabilitatea decât față de Grup și de acționarii acesteia, pentru auditul nostru, pentru raportul asupra situațiilor financiare consolidate și raportul asupra conformității sau pentru opinia formată.

11. Situațiile financiare consolidate anexate raportului de audit nu sunt menite să prezinte poziția financiară, rezultatul operațiunilor și un set complet de note la situațiile financiare consolidate în conformitate cu reglementări și principii contabile acceptate în țări și jurisdicții altele decât România. De aceea, situațiile financiare consolidate anexate nu sunt întocmite pentru uzul persoanelor care nu cunosc prevederile Standardelor Internaționale de Raportare Financiară, precum și reglementările legale în domeniu din România.

Responsabilitatea conducerii și ale persoanelor responsabile cu guvernanta pentru situațiile financiare

12. Conducerea Grupului este responsabilă pentru întocmirea și prezentarea fidelă a acestor situații financiare în conformitate cu Legea contabilității nr. 82/1991, legea contabilității, republicată, cu modificările și completările, Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 881/2012 privind aplicarea de către societățile comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară și Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2844/2016 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de situații financiare lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

13. În întocmirea situațiilor financiare, conducerea Grupului este responsabilă pentru aprecierea capacității companiei de a-și continua activitatea, prezentând, dacă este cazul, aspectele referitoare la continuitatea activității și utilizând contabilitatea pe baza continuității activității, cu excepția cazului în care conducerea fie intenționează să lichideze Grupul sau să oprească operațiunile, fie nu are nicio altă alternativă realistă în afara acestora.

14. Persoanele responsabile cu guvernanta sunt responsabile pentru supravegherea procesului de raportare financiară al Grupului.

Responsabilitățile auditorului într-un audit al situațiilor financiare consolidate

15. Obiectivele noastre constau în obținerea unei asigurări rezonabile privind măsura în care situațiile financiare, în ansamblu, sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare, precum și în emiterea unui raport al auditorului care include opinia noastră. Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garanție a faptului că un audit desfășurat în conformitate cu ISA-urile va detecta întotdeauna o denaturare semnificativă, dacă aceasta există. Denaturările pot fi cauzate fie de fraudă, fie de eroare și sunt considerate semnificative dacă se poate preconiza, în mod rezonabil, că acestea, individual sau cumulativ, vor influența deciziile economice ale utilizatorilor, luate în baza acestor situații financiare.

16. Ca parte a unui audit în conformitate cu ISA-urile, exercităm raționamentul profesional și menținem scepticismul profesional pe parcursul auditului. De asemenea:

- Identificăm și evaluăm riscurile de denaturare semnificativă a situațiilor financiare, cauzate fie de fraudă, fie de eroare, proiectăm și executăm proceduri de audit ca răspuns la respectivele riscuri și obținem probe de audit suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră. Riscul de nedetectare al unei denaturări semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decât cel de nedetectare al unei denaturări semnificative cauzate de eroare, deoarece fraudă poate presupune înțelegeri secrete, fals, omisiuni intenționate, declarații false și evitarea controlului intern.
- Înțelegem controlul intern relevant pentru audit, în vederea proiectării de proceduri de audit adecvate circumstanțelor, dar fără a avea scopul de a exprima o opinie asupra eficacității controlului intern al Grupului.
- Evaluăm gradul de adecvare al politicilor contabile utilizate și caracterul rezonabil al estimărilor contabile și al prezentărilor aferente de informații realizate de către conducere.
- Formulăm o concluzie cu privire la gradul de adecvare al utilizării de către conducere a contabilității pe baza continuității activității și determinăm, pe baza probelor de audit obținute, dacă există o incertitudine semnificativă cu privire la evenimente sau condiții care ar putea genera îndoieli semnificative privind capacitatea Grupului de a-și continua activitatea. În cazul în care concluzionăm că există o incertitudine semnificativă, trebuie să atragem atenția în raportul auditorului asupra prezentărilor aferente din situațiile financiare sau, în cazul în care aceste prezentări sunt neadecvate, să ne modificăm opinia. Concluziile noastre se bazează pe probele de audit obținute până la data raportului auditorului. Cu toate acestea, evenimente sau condiții viitoare pot determina Grupul să nu își mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității.
- Evaluăm prezentarea, structura și conținutul situațiilor financiare, inclusiv al prezentărilor de informații, și măsura în care situațiile financiare reflectă tranzacțiile și evenimentele care stau la baza acestora într-o manieră care să rezulte într-o prezentare fidelă.

17. Comunicăm persoanelor responsabile cu guvernarea, printre alte aspecte, aria planificată și programarea în timp a auditului, precum și principalele constatări ale auditului, inclusiv orice deficiențe semnificative ale controlului intern, pe care le identificăm pe parcursul auditului.

18. De asemenea, furnizăm persoanelor responsabile cu guvernarea o declarație cu privire la conformitatea noastră cu cerințele etice privind independența și le comunicăm toate relațiile și alte aspecte care pot fi considerate, în mod rezonabil, că ar putea să ne afecteze independența și, unde este cazul, măsurile de siguranță aferente.

19. Dintre aspectele pe care le-am comunicat persoanelor însărcinate cu guvernarea, stabilim acele aspecte care au avut o mai mare importanță în cadrul auditului asupra situațiilor financiare din perioada curentă și, prin urmare, reprezintă aspecte cheie de audit. Descriem aceste aspecte în raportul nostru de audit, cu excepția cazului în care legislația sau reglementările împiedică prezentarea publică a aspectului respectiv sau a cazului în care, în circumstanțe extrem de rare, considerăm că un aspect nu ar trebui comunicat în raportul nostru deoarece se preconizează în mod rezonabil că beneficiile interesului public să fie depășite de consecințele negative ale acestei comunicări.

Raport cu privire la alte dispoziții legale și de reglementare

20. Am fost numiți de Adunarea Generală a Acționarilor la data de 20 aprilie 2017, ca urmare a unei selecții publice a ofertelor de audit statutar, să audităm situațiile financiare ale Grupului Turism, Hoteluri, Resturante Marea Neagră SA Mangalia pentru exercitiul financiar încheiat la 31 decembrie 2017. Durata totală neîntreruptă a angajamentului nostru este de 7 ani, acoperind exercițiile financiare încheiate la 31 decembrie 2011 până la 31 decembrie 2017.

Confirmăm că:

- Opinia noastră de audit este în concordanță cu raportul suplimentar prezentat Comitetului de Audit al Societății, pe care l-am emis în aceeași dată în care am emis și acest raport. De asemenea, în desfășurarea auditului nostru, ne-am păstrat independența față de entitatea auditată.
- Nu am furnizat pentru Grup serviciile non audit interzise, menționate la articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul UE nr. 537/2014.

În numele

A.B.A. AUDIT SRL

Str. Georg. Haendel nr. 1, Timișoara, Timiș

Înregistrat la Camera Auditorilor Financiari din România
cu nr. 305/23 decembrie 2002

Dr. Dumitrescu Alin-Constantin

Înregistrat la Camera Auditorilor Financiari din
România cu nr. 4227/29 februarie 2012

Timișoara, 20 martie 2018